

OBRAZLOŽENJE ŽIRIJA

14. SUSRET PROFESIONALNIH KAZALIŠTA ZA DJECU I MLADE HRVATSKOG CENTRA ASSITEJ-a

1. NAJBOLJA PREDSTAVA U CIJELINI:

Konkurencija 14. Susreta profesionalnih kazališta za djecu i mlade HC ASSITEJ pokazala je da kazališna produkcija za djecu i mlade u Hrvatskoj sve više i detaljnije promišlja svoju umjetnost, te istovremeno problematizira i propituje ulogu kazališta i njegove estetske i edukacijske zadaće pronalazeći nove puteve u komunikaciji sa svojom publikom. Većina prikazanih predstava znatno podiže ljestvicu produkcijske i umjetničke vrijednosti suvremenog kazališta za djecu i mlade stoga je odluku o samo jednoj najboljoj predstavi bilo vrlo teško donijeti. Iako se na samom vrhu našlo nekoliko predstava, nagradu za najbolju predstavu u cjelini ravnopravno dijele dvije: „Ružno pače“ Zagrebačkog kazališta mladih i „Mala djeca, veliki ljudi“ Dječjeg kazališta Dubrava iz Zagreba. Riječ je o posve različitim kazališnim estetikama koje uspješno savladavaju posve različite zadatke. Predstava „Ružno pače“ na vrlo specifičan način osuvremenjuje poznatu priču o prihvaćanju drugog i drugačijeg koje traži svoj vlastiti put. Redatelj Robert Waltl i dramaturg Ivica Buljan okupili su autorski tim čiji svaki član ravnopravno, vlastitim umjetničkim jezikom pridonosi cjelini. Suptilni pomaci u jeziku i priči Ivora Martinića, detaljan i maštovit scenski pokret Natalije Manojlović, lucidni i duhoviti songovi Mitje Smrekara Vrhovnika i Olje Savičević Ivančević, apstraktan vizualni identitet koji se otvara asocijacijama, a za koji su jednako zaslužni scenografi Tina Gverović i Ben Cain i kostimografkinja Ana Savić Gecan, te naravno odličan, uigran i zaigran ansambl Zagrebačkog kazališta mladih pod vodstvom Waltla i Buljana, stvaraju predstavu koja dokazuje da djeca zaslužuju dobru i kvalitetnu umjetnost koja vješto kombinira toplinu i emociju, ironiju i duhovitost, igru i poučavanje.

S druge strane predstava „Mala djeca, veliki ljudi“ redateljice Renate Carole Gatice i koreografkinje Natalije Manojlović ne poseže za klasikom, već suvremenom pričom Lane Šarić poigravajući se s „klasicima“ hrvatske povijesti. Iako na prvi pogled žele poučiti, „Mala djeca, veliki ljudi“ prije svega nam otkrivaju ljekovitost ironijskog odmaka od povijesti, pozivajući djecu na male, osobne revolucije koje možemo činiti svakodnevno, pa tako i u kazalištu. Njen kazališni jezik maksimalno iskorištava kazalište sjena, glumačku igru i duhovitost situacije, a energiju i maštovitost prije svega crpi iz pršteće glumačke energije

četvoročlane postave koju čine Igor Kovač, Luka Juričić, Dean Krivačić i Sven Jakir. Predstava „Mala djeca, veliki ljudi“ dokaz je da produkcijski uvjeti ne diktiraju kvalitetu predstave, već u ovom slučaju otvaraju nove prostore umjetničkog stvaranja.

2. Nagrada za najbolju režiju dodijeljuje se Oliveru Frljiću za režije predstava „Družba Pere Kvržice“ Gradskog kazališta Žar ptica iz Zagreba i „Matilda“ Kazališne družine Pinklec iz Čakovca i Dječjeg kazališta Dubrava iz Zagreba. Redateljski pristup Olivera Frljića originalan je i dosljedan u svim segmentima obje predstave. U njegovim rješenjima dolazi do izražaja sposobnost da izmašta svaki detalj predstave kojim rastvara književne predloške istovremeno ih osuvremenjujući i približavajući današnjoj dječjoj kazališnoj publici. Njegov je redateljski jezik precizan u svakom trenutku izvedbe, čvrsto ukorijenjen u suvremeni svijet djeteta.

3. Nagrada za najbolju scenografiju dodijeljuje se Tini Gverović i Benu Cainu za scenografiju predstave „Ružno pače“ Zagrebačkog kazališta mladih. Riječ je o scenografiji koja izbjegava ilustrativnost. Kombinirajući jednostavne oblike otvara prostor za niz asocijacija lako se prilagođavajući zahtjevima pojedinih scena. Jednostavnost i čistoća scenografije stvaraju idealan krajolik za priču o Ružnom pačetu. No, istovremeno prostor igre kao da pretvara u svojevrsno začudno igralište kako za likove tako i za glumce i autore.

4. Nagrada za najbolju kostimografiju dodijeljuje se Ani Savić Gecan za kostimografiju predstave „Ružno pače“ Zagrebačkog kazališta mladih. Kostimi Ane Savić Gecan bitno oblikuju vizualni identitet predstave. Bazni kostim glumca iako inspiriran ptičjim perjem, to isto perje ne imitira niti ilustrira, već je njime samo motiviran, inzistirajući na jednostavnosti i mašti. Kolorističkim detaljima diskretno naznačuje različitost karaktera pojedinih likova, te istovremeno zaigrano razbija bjelinu scene.

5. Nagrada za najbolju scensku glazbu dodijeljuje se Mitji Vrhovniku Smrekaru za glazbu u predstavi „Ružno pače“ Zagrebačkog kazališta mladih. Glazba je u ovom slučaju neizostavni dramaturški element predstave koji prati, ali i pokreće priču, te joj daje sasvim osebujan karakter. Svog idealnog sugovornika glazba Mitje Vrhovnika Smrekara našla je u tekstovima Olje Savičević Ivančević stvarajući originalan, pamtljiv i lucidan „soundtrack“ predstave.

6. Nagrada za najbolje oblikovanje svjetla dodijeljuje se Goranu Jurkoviću za oblikovanje svjetla u predstavi „Družba Pere Kvržice“ Gradskog kazališta Žar ptica iz Zagreba. Svjetlo je u neprestanoj komunikaciji s događanjima na sceni, gotovo postajući pridruženi član Perine družine. Brze svjetlosne izmjene pridonijele su dinamičnosti uprizorenja, odvajajući bitno od nebitnog. Poigravajući se scenskim prostorom svjetlo Gorana Jurkovića postaje neizostavni dio predstave.

7. Dvije ravnopravne nagrade za najbolje glumačko ostvarenje za žensku ulogu dodijeljuju se Nini Volić za ulogu Mame patke u predstavi „Ružno pače“ Zagrebačkog kazališta mladih, te Mariji Kolb za ulogu Majke i Gđice. Grdobine u predstavi „Matilda“ Kazališne družine Pinklec iz Čakovca i Dječjeg kazališta Dubrava iz Zagreba.

Nina Volić lik Mame patke razrađuje na svim izvođačkim razinama. Duhovitost i začudnost podjednako crpi iz fizičkog i tekstualnog, poigravajući se glasom, pokretom i mimikom. Njena patka istovremeno je topla i brižna, ironična i komična, koncentrirana u tijelu i točna u glumačkoj suigri. Marija Kolb u predstavi „Matilda“ izgradila je dva potpuno različita karaktera. Unutar brzine i dinamičnosti scenskog događanja pronašla je vlastiti prostor duhovitosti i zaigranosti vješto izbjegavši svaki kliše i maniru. Oba karaktera razrađuje precizno i detaljno, koristeći svoj cjelokupni glumački potencijal.

8. Dvije ravnopravne nagrade za najbolje glumačko ostvarenje za mušku ulogu dodijeljuju se Damiru Klemeniću za ulogu u predstavi „Tijelo“ Gradskog kazališta Trešnja iz Zagreba, te Bruni Kontrecu za uloge Oca i Učenika u predstavi „Matilda“ Kazališne družine Pinklec iz Čakovca i Dječjeg kazališta Dubrava iz Zagreba.

Damir Klemenić svoje tijelo korsiti kao gotovo jedini instrument karakterizacije posvećujući se svakom njegovom detalju. Iako se nikada do kraja ne definira kao lik, njegovo je tijelo istovremeno plesačko i glumačko, a karakter gradi stvarajući odnose sa vlastitim izvođačkim zadacima, s partnerima na sceni te na kraju s publikom koja ga doživljava kao zaigranog dječaka iznenađenog vlastitom vještinom. Bruno Kontrec iznimnom fizičkom spremnošću, komikom tijela i glasa te vještima svladavanjem tekstualnog materijala gradi upečatljivu karikaturu Oca kojom istovremeno nasmijava, ali i stvara kritički, ironijski pogled na negativnu figuru Matildinog oca. S druge strane u ulogu Učenika ugrađuje sasvim drugačiju tjelesnu partituru, prilagođavajući se novom, naivnom i nezainteresiranom liku koji postaje komična minijatura.

NAPOMENA ŽIRIJA: S obzirom da se na programu ovogodišnjeg Susreta profesionalnih kazališta za djecu i mlade HC Assitej pojavio priličan broj odličnih autorskih obrada postojećih književnih tekstova ili priča (Ivor Martinić: Ružno pače; Oliver Frljić: Družba Pere Kvržice, Matilda; Renata Carola Gatica, Natalija Manojlović: Mala djeca, veliki ljudi; Vedrana Balen Spinčić: Izgubljena priča: Ivica i Marica), nekoliko odličnih suvremenih tekstova za djecu i mlade (Nick Wood: Znaš li zviždati Johanna?; Tony Lykos, Stefo Nantsou: Kamenje), te nekoliko odličnih koreografskih suradnji (Natalija Manojlović – scenski pokret u predstavama Ružno pače i Mala djeca, veliki ljudi; Sandra Banić Naumovski – scenski pokret u predstavama Matilda i Družba Pere Kvržice, Ksenija Zec – koreografija predstave Tijelo) žiri predlaže i apelira da se od sljedeće godine uvedu nagrade za najbolju dramaturgiju, najbolji dramski tekst i najbolji scenski pokret ili koreografiju s obzirom da su tekstualni predlošci i scenski pokret izuzetno važni i neizostavni elementi kazališnih predstava te zaslužuju priznanja.

Članice žirija:

1. Narcisa Bošnjak
2. Kim Cuculić
3. Jelena Kovačić

Čakovec: 21.10.2011.